

DE HISTORIE VAN HET LEVEN

Inleiding.

Wanneer wij spreken over leven, dan moeten wij dit onderscheiden in geestelijk leven (een besef dat niet noodzakelijkerwijze belichaams is) en leven in de op aarde gangbare vorm. In beide gevallen is er natuurlijk heel veel over te vertellen, maar we stuiten op één moeilijkheid: het niet-stoffelijke leven is en blijft voor de mens enigszins een abstractie. Het is voor mij dus erg moeilijk om u precies duidelijk te maken hoe deze levensvormen in de geest ontstonden, hoe zij bestaan en wat hun werking is. Het gaat mij dan ook om de achtergrond van het geheel en niet zozeer om de technische gegevens alleen, want in het leven heeft de mens te maken met onnoemelijk vele, niet helemaal verklaarbare verschijnselen.

We kennen b.v. vormen van sensitiviteit, die ten dele materieel, ten dele kennelijk meer geestelijk of ten minste mentaal zijn. We kennen proscopie: het vooruitzien in de tijd of het terugzien in de tijd, wat ook voorkomt. Een verklaring daarvoor is niet zonder meer te geven.

Als wij echter dit leven nagaan en wij richten ons in de eerste plaats op de achtergrond van het geestelijke (dus meer op de structuur van het geheel dan op de persoonlijke bestaansvorm in de geest), dan kunnen wij gaan begrijpen waarom bepaalde eigenschappen in de materie aanwezig zijn, hoe zij zich daar in de materie ontwikkelden of eventueel verdwenen en ten laatste hoe zij samenhangen met het huidig bestaan van de mens en hoe hij daaruit lering kan krijgen. Ik zal van deze inleiding dus allereerst moeten overgaan naar het begin.

Eerste Les.

In den beginne was het Woord. Er is geen definitie te geven voor het begin. Er is iets. Voor dat iets heb je geen naam. Maar uit dit iets ontstaat een aantal vormen, waarvan we ten minste de eigenschappen enigszins kunnen omschrijven. Men zou kunnen zeggen: God is wit licht; en door het Woord, dat als prisma fungeert, gebroken, wordt het kenbaar in zijn kleuren. Deze kleuren spelen een heel grote rol niet alleen in de bekende stralen, maar ook als een soort definitie van levenssoort en levensvorm in de geest.

De mens met zijn zoeken naar een systematische opbouw heeft hieruit en van zich uit - ten dele door ervaring, ten dele ook op filosofische gronden - een hiërarchie tot stand gebracht, waarin we te maken hebben met engelen, die ten opzichte van elkaar een gezagspositie innemen. Nu moet ik hier al direct protesteren. De engelen (en wat dat betreft ook de duivels) zijn niet de onstoffelijke wezens van een vooraards bestaan, die men er graag in wil zien.

Als wij over het bewustzijn denken, dan moeten wij zeggen: Het is een kwestie van functie. Als je een beweging hebt, die t.o.v. andere bewegende punten kan worden gedefinieerd, dan is er een verschil. Als vanuit een bewegend punt wederom punten of delen van kracht zich gaan bewegen, dan hebben zij hun oorspronkelijke beweging vanuit hun bron plus hun eigen beweging. Ze zijn dus ergens verwant met die bron en hebben daarbij persoonlijke eigenschappen. Dit is eigenlijk de achtergrond van de geest: een voortdurende splitsing; kleine afbuigingen van een oorspronkelijke weg. Of wij in het begin daarbij van een bewustzijn mogen spreken in de nu gangbare betekenis van het woord, betwijfel ik.

In het begin zijn er naar mijn idee functies van het Goddelijke. Deze functies worden zelfstandiger naarmate zij zich verder van het centrale punt verwijderen en dus t.o.v. de rest nauwkeuriger als een afzonderlijke beweging, een persoonlijkheid kenbaar worden.

Een eigenschap van al deze eerste vormen van bewustzijn is: waarnemingsvermogen of gevoeligheid. Het is deze gevoeligheid, die het aanzijn geeft aan die vele gestalten, die wij kennen als Tronen, Heerschappijen, Aartsengelen enz. Maar laten we niet vergeten: wij hebben daarbij niet te maken met persoonlijkheden. Ook als wij spreken over Aartsengelen, hebben wij niet te maken met wat in de bijbel oorspronkelijk als zodanig werd aangesproken.

De engelen zijn er allang, voordat de materie kenbaar wordt. Zij zijn de uitbreiding van de scheppingsmogelijkheid in het Al. Elk van hen heeft een eigen richting, die bepalend is voor zijn oriëntatie. Het waarnemingsvermogen, of de gevoeligheid schept op den duur bepaalde eigenschappen. Deze eigenschappen zullen bij de stoffelijke schepping worden geprojecteerd in de materie, die binnen het krachtsbereik van één zo'n punt of persoonlijkheid ligt.

Ik begrijp dat dit allemaal een beetje moeilijk, een beetje abstract is en misschien wat vaag. Maar in de eerste plaats is er geen enkel geloof of esoterische leerstelling, die niet vaag wordt, wanneer ze deze punten bereikt. In de tweede plaats vind ik vaagheid altijd nog te verkiezen boven onjuistheid.

Nu komen wij op het ogenblik dat het Woord zich openbaart, dus werkelijk openbaart. Wanneer dit gebeurt, dus wanneer het scheppingsproces begint, dan zijn er een groot aantal eigenschappen van het Goddelijke, die ten opzichte van elkaar kunnen worden onderscheiden. Zij worden stralen genoemd. Wij kunnen zeggen, dat bij elke hernieuwde deling zo'n centrum van kracht of zo'n entiteit, die van het Goddelijke is uitgegaan, ook weer de rol van godheid speelt. Hij is nl. centraalpunt en referentiepunt voor alle kleinere persoonlijkheden, die daarvan uitgaan.

Het netwerk, dat zo in de schijnbare ledigheid van de ruimte ontstaat, is dus wel degelijk bepaald en georiënteerd. Het begrip van origine of godheid kan niet bepaald blijven tot één enkele persoonlijkheid. Er is altijd steeds weer het terugvinden van de oorspronkelijke gerichtheid. Hierover zullen we later nog even moeten praten, wanneer we komen tot het werken met de tijd; de invloed, die de tijd op de mens heeft. Voor een begin lijkt mij dit echter voldoende.

Ik heb nu gesteld, dat er entiteiten zijn met bepaalde kwaliteiten. Entiteiten of wezens of punten van kracht, die een gevoeligheid bezitten ten opzichte van de omgeving en die in zich een oriëntatie hebben op hun eigen bron. We kunnen nu dus overgaan tot het idee van het eerste leven.

Leven betekent: ervaren, bewust als een persoonlijkheid. In de door mij als begin geschetste ontwikkeling blijft de verbinding met de oorspronkelijke Godheid nog lang bestaan. Naarmate echter de deling zich uitbreidt en dus de indruk van en de kracht gelegen in de oorspronkelijke bron geringer wordt, ontstaat er onafhankelijkheid. De entiteiten zijn niet alleen

meer krachten of punten, uitgegaan van het Goddelijke. Ze zijn geworden tot wezens, die zichzelf ook in verhouding tot hun God kunnen definiëren. Dat is een heel belangrijk punt. Er is dus sprake van een persoonlijkheid. Er is een verschil van bewustzijn mogelijk. En een verschil van bewustzijn maakt ook een mogelijkheid om eigen bewustzijn uit te drukken wenselijk. Pas bij de kleinere geest ontstaat dat, wat we werkelijk leven noemen, doordat er niet slechts een persoonlijk begrip is, maar ook een mogelijkheid om de ervaring met anderen te delen: communicatie.

Werkelijk leven ontstaat eerst, wanneer er in de relatie met het milieu op enigerlei wijze een communicatie-mogelijkheid bestaat hetzij door absorptie, hetzij door projectie. Dit zullen we later tegenkomen bij de eerste levensvormen, die in de elementen een rol spelen. Want de z.g. elementaire geesten zijn in feite weer een bewustzijn, dat niet de oorzaak is van het natuurverschijnsel, maar dat in het natuurverschijnsel de mogelijkheid tot uitdrukking, tot communicatie vindt.

Terug echter nog even naar het eerste leven.

Er is een bewustzijn. Er is dus ook een behoefte om zich te verwezenlijken. Communicatie, die alleen bestaat in een uitwisseling van ideeën zonder de mogelijkheid deze te toetsen, is niet aanvaardbaar op den duur; er kunnen te veel strijdpunten bestaan.

De oplossing van een strijdpunt ligt in het experiment. Het experiment kan niet plaatsvinden in een wereld, waarin alleen de gedachte heerst en de communicatie oncontroleerbaar blijft. Men moet dus een wereld of een mogelijkheid zoeken, waar gewerkt kan worden. En dit werken geschiedt dan in wat men wel eens - m.i. verkeerdelijk - oermaterie pleegt te noemen.

Er is sprake van een kracht, die kan worden gebonden en die zich anders gedraagt dan de energie van de geest. Het experiment wordt interessanter naarmate de beroering in de oermaterie daarin verschillende vormen en verschijnselen veroorzaakt. Deze entiteiten, die dus al vele malen een afsplitsing zijn van iets, wat zijn bron ten slotte via anderen in het Goddelijke vindt, zijn eigenlijk de scheppende geesten. Wij spreken op aarde van hen meestal nog van goden. Een dergelijke scheppende geest tracht zijn besef van zichzelf uit te drukken in de materie; vandaar dat de vortex, de kolking of de spiraal wel het eerste is dat wordt gebruikt. Men ervaart zichzelf als iets, wat van buitenaf naar het middelpunt toe ontvangt. Wanneer echter de relatie met andere soortgelijke vormen meer kenbaar wordt, voelt men ook de behoefte in deze vortex te kristalliseren om er iets in te leggen, wat blijvend is.

Naast de beweging in de materie komt de eerste vorm in de materie: dit zijn sterren. Die vorm kan nooit worden instand gehouden, zonder dat er ook een geestelijke kracht aanwezig is, welke die vorm in de op zich instabiele materie blijft fixeren. Het resultaat is, dat deze eerste scheppende krachten zich verdelen in de materie en zo - bewust of onbewust - hun behoefte tot uitdrukking, maar daarmee ook een bepaald deel van hun bewustzijn fixeren in de eerste ontstane sterren. Ook deze sterren beginnen een interrelatie en langzaam maar zeker verbleekt de band met de oorspronkelijke bezielende kracht. De vortex wordt langzaam maar zeker tot sterrennevel. En de sterrennevel wordt langzamerhand een wereld, een dorp van sterren. Sterren die denken.

We hebben nu te maken met stoffelijke levensvormen, die eigenlijk gebonden zijn aan hun materiële vormen en daaraan hun bestaan danken en aan de andere kant vrije krachten, die nog niet aan die vorming begonnen zijn of om de een of andere reden prefereren om alleen met krachten, (energieën) te werken en niet met meer gefixeerde materiële waarden.

De strijdigheid tussen deze twee vormen van geestelijk bestaan zijn m.i. wel bepalend voor al hetgeen er verder gebeurt, want de sterren heb-

ben een lange levensduur. Hun levensprocessen zijn - in verhouding - traag. Zij zijn a.h.w. orthodox, behoudzuchtig, maar gelijktijdig scheppen zij een milieu, waarbinnen vluchtiger krachten kunnen manipuleren. Op den duur ontstaan er planeten, die meestal weer afsplitsingen zijn van de materie van enkele zonnen en die zich dan in een bepaalde baan bewegen rond één of soms ook meer sterren.

Hier is dus weer sprake van een persoonlijkheid, die wat sterker dan de ster zelf georiënteerd is op haar bron. De verhouding van een wereld tot een ster is dus sterker dan die van een ster tot haar nevel, haar oorspronkelijke bron. Ook hier ontstaat er dus een onafhankelijke persoonlijkheid.

Het is duidelijk, dat deze persoonlijkheid weer een meer starre levensvorm zal zoeken dan de ster zelf. Het is een kristallisatie van de mogelijkheden plus het bewustzijn, dat in een of meer sterren is gelogen. Men zou kunnen spreken over een genetica van het materiële leven. Als zo'n planeet eenmaal is ontstaan, dan is zij zodanig star geworden (zelfs in haar eerste periode als ze nog een kolkende, kokende massa is), dat zij een perfecte mogelijkheid biedt voor een niet-gebonden geest om daar te experimenteren. Deze experimenten zijn dan niets anders dan de eerste materiële vormen, die naast de oorspronkelijke elementen als moleculaire bindingen tot stand komen. Ook daarin kan een deel van het bewustzijn worden vastgelegd, want degeen, die speelt met de vorm van b.v. basalt of graniet, denkt daarbij iets. En nu blijkt, dat deze gedachte dus ook weer een afzonderlijke persoonlijkheid schept, die alleen zichzelf kan zijn in een milieu van basalt of graniet. Zo ontstaan er entiteiten, die we dan elementalen noemen en die leven in vuur, in water enz.

Het is goed hier op te merken, dat het elementaal niet de beheersers is van het element, maar dat hij voor zijn bestaan, zijn besef en zijn mogelijkheid tot handelen gebonden is aan dat element; het is zijn wereld.

Op aarde bestaan er heel veel legenden dat elementalen geen ziel hebben. Zij hebben geen voortbestaan in zo'n sterk persoonlijke vorm als de mens. En er zijn er onder hen, die - wanneer de behoefte tot erkennen in het element ophoudt - terugkeren tot hun bron. Het isolement tussen de veroorzaker en het in het element geprojecteerde "ik" (de persoonlijkheid) is vaak niet zo verzwakt, dat van de elementaal als een afzonderlijk wezen kan worden gesproken. Het blijkt wel dat naarmate de elementen, waarin wordt gewerkt, ijler en beweeglijker zijn de neiging van de elementale entiteiten daarin om zich los te maken, dus om een zelfstandigheid te gewinnen t.a.v. hun originator, groter is.

Hier hebben we dus het begin. Er is nog geen materieel leven, maar we hebben materie. We hebben een heelal. In dat heelal bestaan er mogelijkheden tot beleven, tot denken en ervaren.

Nu komt de mens in het geding. De mens, die via vele vormen van leven langzaam maar zeker tot een tijdelijke heerser van deze planeet is geworden, zoals andere wezens en andere vormen op andere planeten na een lang proces, dat men evolutie pleegt te noemen, de heersers zijn geworden; de hoogtepunten in manipulatie plus besef.

Het is denkbaar, dat er een planeet is waar b.v. verstandige paarden zijn. Die paarden kunnen filosofisch heel wat hoger staan dan een mens ooit komt, maar ze beschikken niet over de middelen om te bouwen, te hanteren; dat kunnen ze met de hoeven niet doen. Dientengevolge blijven ze primitief. Ze kunnen filosofisch en geestelijk zeer ver komen, maar ze hebben niet de mogelijkheid hun wereld te regeren en zeker niet hun wereld met stoffelijke middelen te herscheppen of te hervormen, zoals de mens op aarde heeft gedaan.

Het zal u duidelijk zijn, dat wij na die eerste levensvormen nu moeten overgaan naar de materiële levensvormen.

De geschiedenis van de materie en van het leven is algemeen bekend. U kunt die overal lezen. Er is een aantal neerslagen en vulkanische uitbarstingen. Vele zouten en stoffen worden in de wordende wereldzeeën (kleiner dan nu) gemengd onder de dikke deken van een atmosfeer, die vele gassen en vochten bevat, welke op het ogenblik wel naar de buitenste lagen (de kant van de ionosfeer) zijn weggedreven ofwel zijn neergeslagen in de wateren, de zeeën. In deze eigenaardige dampende brei komt op een gegeven moment een sterke kracht tot ontlading. De zon heeft een grote schok ondergaan. De voortdurende omzetting van materiaal, die daar plaatsvindt, is een ogenblik gestopt, er is een verscherping van gloed gekomen en de corona heeft enorme hoeveelheden straling en materie het zonnestelsel in gestuurd. Zo ontstaat er uit die zouten een soort halfeiwit. Iets, wat een cel is, maar eigenlijk nog geen levende cel. Zo broeit dat verder. De gevormde eiwitten blijven bestaan, delen zich zelfs enigszins. Betrekkelijk kort daarna komt er een tweede uitbarsting. Nu ontstaat er in de kern van de cel voor het eerst een structuur van moleculen, waardoor die cel t.o.v. de buitenwereld actief kan worden. Het is nog een automatisme, dat is waar. Maar dat automatisme is nu een zoeken naar de gunstigste levensomstandigheden.

We hebben hier nog niet te maken met wat we kunnen noemen: bezielde leven in de volle zin van het woord. Hier zijn experimenten aan de gang. Hier zijn niet aan de materie gebonden entiteiten bezig. Zij zien de mogelijkheid en ze gaan proberen die wezens a.h.w. te conditioneren. Je zou ook kunnen zeggen: dressereren. Ze worden aan verschillende omstandigheden onderworpen. Ze worden gekwetst en gekweld aan de ene kant en vaak overrijkelijk gevoed aan de andere kant. De geest is er nog steeds mee bezig. Maar er komt een ogenblik, dat zij zegt: Hieraan kan ik leven geven. Zij projecteert zichzelf daarin. Ze is niet meer de beschouwer van buitenaf. Zij leeft a.h.w. met en in dit kleinste wezen. En zo ontstaan er splitsingen van soort en ook van bewegingsmentaliteit en vermogen.

Wij zien op den duur de grazers en de jagers ontstaan; d.w.z. degenen, die zich direct voeden met de chemicaliën uit hun omgeving die ze omzetten en anderen, die zich voeden met degenen, die zich met chemicaliën voeden. Hier komt er dus een veel grotere differentiatie; en met die differentiatie wordt de mogelijkheid tot experiment uitgebreid.

Nog kunnen wij niet spreken van een onafhankelijke bezieling. Maar als eenmaal de meercellige wezens zijn ontstaan, dan zijn de levensmogelijkheden al zo toegenomen dat je door je omgeving vanuit zo'n meercellig wezen aan te voelen een totaal nieuwe ervaring krijgt van het milieu.

Een splitsing van de oorspronkelijke, de originerende krachten kondigt zich aan. Er ontstaan nu bezielde wezens, die zichzelf als entiteit beschouwen en die dus - zoals eens uit het grote Al de kleine centra van kracht zijn voortgekomen - nu binnen het milieu van het meercellige wezen leven.

Degenen, die dat alles hebben veroorzaakt staan waarschijnlijk eerst wat verbaasd. Maar al gauw merken zij op, dat als ze langzaam maar zeker de mogelijkheden vergroten, deze afzonderlijke entiteiten die volgen. Die entiteiten kunnen dus een steeds grotere, steeds meercellige structuur beheersen, regeren en daarmee gaan werken.

Het eerste leven in de zee, zeker. Maar geestelijk gezien eigenlijk ook de voorvaders van de mens. En dat is heel erg belangrijk. Want er zijn nog geen werkelijke zintuigen. Het enige, dat er misschien bestaat, is een uitstulping, een poot of een trilhaar. Toch is het belangrijk aan te voelen. Je weet niet wat chemicaliën zijn, maar wel waar voedsel is en waar niet, desnoods op grote afstand. Het is belangrijk je te oriënteren. Het is belangrijk te weten waar je prooi is, als je jaagt en waar de jager is, als je een prooidier bent. Zo ontstaat er een sensitiviteit, die zich als een aura rond het wezentje uitbreidt. Deze primitieve dieren

hebben dus buiten zich een aura geprojecteerd vager en veel minder divers dan die van de mens, maar die ook een veel groter gebied bestrijkt, waarbinnen zij worden gewaarschuwd, doordat alle daarin binnenkomende impulsen worden geregistreerd. Die registratie is er een van lust- en onlustgevoelens.

Om even af te wijken van deze beginperiode een opmerking: De mens van vandaag heeft diezelfde gevoeligheid ook nog. Hij heeft zich alleen aangewend om zijn aura te beperken tot zijn onmiddellijke omgeving. Hij heeft andere waarnemingsvermogens, die direct bij hem horen. Dat gaat automatisch. Het is meer stoffelijk. Dus gebruikt hij de mogelijkheid om zijn wezen of de uitstraling daarvan steeds dunner te maken en steeds verder uit te breiden en zo een gebied van gevoeligheid te creëren, dat steeds kleiner wordt. Maar als de mens dat per ongeluk doet, dan krijgen we te maken met voorgevoelens, telepatische impulsen en al wat erbij hoort. Wanneer een mens een dergelijke omgeving schept, is hij niet alleen maar gevoelig voor mensen. Hij is gevoelig voor alle levensvormen, voor alle vormen van materie en zelfs voor alle geestelijke vormen, die op enigerlei wijze in de materie werkzaam zijn. Het is zeer belangrijk, dat u dit eerst even onthoudt.

Terug naar de eerste levensvormen. In die eerste levensvormen - dat zal u duidelijk zijn - moet op den duur een kwestie van samenwerking ontstaan. Iemand kan niet tegelijk grazen, zich voeden en gelijktijdig op de jagers letten. Beide dingen vragen een te grote concentratie; je kunt ze niet allebei goed doen. Als je alleen bent, zul je zeker ofwel ondervoed worden en zo het slachtoffer van een jager, dan wel je zult aan de andere kant misschien alle jagers niet zien, maar wel doorvoed zijn en daardoor dus te sneller een zoveel te meer begeerde buit worden.

Nu begrijpt u wel, dat die wezens daarvoor niet veel voelden. En ze komen tot de conclusie: wanneer we samen zijn, is het voldoende, indien een enkeling oplet. In het begin is dat nog incidenteel. De waakzaamheid is dus iets minder. Maar omdat er altijd wel iemand waakzaam is, kan de school of de kudde zich dus toch op een betrekkelijk eenvoudige wijze tegen onverwachte bespringing door vijanden veilig stellen. Op dezelfde wijze kan de school of kudde, doordat nu eens de een dan weer de ander naar een betere voedingsbodem zoekt, zich begeven naar de rijkste voedingsgronden.

Voor de jagers geldt natuurlijk hetzelfde. Er ontstaat een samenwerking. Bij de jager is die samenwerking iets minder dan bij de grazer, dat is logisch. De jager nl. moet zelf buit maken. En als er tien jagers zijn en ze hebben een kleine buit, dan is er altijd iemand, die hongerig moet blijven. Dat is niet wenselijk. De jagers werken dus in zeer kleine groepen of alleen.

De grazers vormen steeds grotere groepen. En wanneer later het leven naar het land gaat, dan zien we deze gewoonte ook. Het is geen toeval, dat sommige planten in hun eigen milieu hun soort a.h.w. bevorderen, terwijl er andere zijn, die juist proberen een zeker spreiding tot stand te brengen. Het is helemaal geen wonder, dat sommige dieren (ook primitieve dieren) kuddedieren zijn (denk b.v. aan de brontosaurus, terwijl andere zuiver eenlingen zijn (de ichtosaurus of de tirannosaurus, zelfs de tirannosaurus rex).

Hier is het dus een kwestie van levensbehoefte. Maar die levensbehoefte is niet alleen maar een scholing in levensgewoonte, het is ook een scholing in communicatie. Men moet met elkaar in contact kunnen treden, anders heeft dit samengaan, dit samenwerken geen zin. En omdat er geen taal bestaat en vooral in het begin er ook geen sprake is van de mogelijkheid om even gebaren te maken (de meeste van die wezens hebben

niet eens werkelijk ontwikkelde ogen; ze zijn hoogstens licht en duister gevoelig en ze hebben ook geen armen of benen om signalen te geven), ontwikkelt er zich een uitstraling, een modulatie van die aura. De eerste, zij het primitieve telepathie is geboren.

Deze telepathie wordt sterker en sterker. Nu komt er een ogenblik, waarop deze communicatie tussen de delen van de groep ook bruikbaar wordt voor een entiteit. Een entiteit, die niet in de stof is, die zich niet daarin heeft geprojecteerd. Het is mogelijk via gedachtenimpulsen het gedrag van de kudde of van een team jagers te beïnvloeden. En daarmee ontstaat de eerste geestelijke leiding.

Vergeet niet, dit speelt zich allemaal af in de wereldzee in de tijd, dat de mollusk misschien het hoogst ontwikkelde wezen op aarde was. Maar ook daar wordt de grondslag gelegd voor de eigenschappen van latere wezens.

Nu moeten we proberen weer even verder te gaan met de geest en haar ontwikkeling.

Waarover ik heb gesproken is een kleine persoonlijkheid geworden. Die kleine persoonlijkheid krijgt de behoefte zich te projecteren. Ze heeft er alleen de energie niet voor. En zo zien we een eigenaardig verschijnsel optreden: Omdat het niet mogelijk is geestelijke waarden volledig te geven, wordt getracht de stoffelijke waarden te scheppen. We krijgen dus de celdeling: het uit zichzelf voortbrengen, dat bij de eerste levensvormen betrekkelijk algemeen is en waarbij men dus niet uitgaat van een geestelijke energie, maar van een imitatie in het eigen wezen van de stoffelijke structuur.

Als u een amoëbe neemt, dat zich voldoende kan voeden, dan zien wij dat op een gegeven ogenblik de celkern zich splitst. Het wezen groeit verder, de celkern gaat zich aanvullen tot er twee celkernen zijn ontstaan, die identiek zijn. Als dat wezen zich splitst, hebben we niet alleen te maken met twee verjongde vormen, we hebben te maken met twee identieke vormen: alles wat het ene wezen weet, weet het andere.

Deze overbrenging vinden we ook terug in de z.g. genetische erfmasa van de mens. Wanneer uw voorvaderen iets hebben gedaan, dan is dat ergens deel geworden van de eicel of van de zaadzel; het is deel geworden van de structuur van de chromosomen, de genen. Zo wordt die herinnering - zij het vaag en misschien niet gemakkelijk terug te vinden - in het lichaam geprojecteerd. Wanneer dit lichaam een situatie ontmoet, die in het verleden heeft bestaan, dan is het mogelijk, dat het zich dit herinnert. Zoals de amoëbe, die pas is ontstaan, zich toch een gevaar of een beleving of zelfs een bijzonder goede jachtgrond van de oorspronkelijke amoëbe kan herinneren. Hierdoor wordt ook de verwantschap van sommige mensen met andere mensen, met bepaalde plaatsen of zelfs hun contact met geesten voor een deel verklaard. Het is de herinnering uit het verleden, op deze wijze vastgelegd, die een rol speelt.

Nu moeten we zo langzamerhand aan deze eerste les een eind gaan maken en dat kunnen we m.i. niet beter doen dan door enkele punten nu vanuit de mens te bezien.

In het begin is het leven van de mens deel van de levenskracht van de een of andere geest. Deze entiteit heeft ook via vele vormen een eigen structuur, een eigen persoonlijkheid gekregen. Het is een ziel geworden. Als er in de bijbel staat, dat de bezieling van Adam geschiedt doordat God hem Zijn adem inblaast (dus een deel van Zichzelf), dan is het niet zo ver gezocht, zo vreemd of zo zuiver symbolisch bedoelt, als men misschien zou veronderstellen. Belangrijk is, dat die geest is gevormd door alle fasen, die ze heeft doorlopen. Deze hebben haar bewustzijn, maar ook haar oriëntatie t.o.v. een stoffelijk voertuig bepaald. De geest zal naar

gelang de voorgaande vormen, die zij heeft doorgemaakt, haar eigen communicatie met de stof en vanuit haar stoffelijk wezen met de omgeving tot stand brengen.

Verder hebben we geleerd, dat de oorspronkelijke stoffelijke noden eigenschappen hebben geschapen, die ten dele geestelijk, ten dele misschien mentaal (een zwaar woord voor die primitieve wezens misschien, maar daarmee toch te vergelijken) en ten dele zuiver stoffelijk zijn. Er zijn dus alstijd drie verschillende factoren werkzaam, ook in de mens. Het milieu van eens bepaalde dat zekere gevoeligheden, die grotendeels geestelijk waren (u zoudt waarschijnlijk zeggen: astraal) gebruikt werden als werkelijk leidsnoer in het leven. Naarmate de zintuigen en de eigen onafhankelijke bewegingsmogelijkheid van een levend wezen groter worden, zal het zich meer op de onmiddellijke ervaring gaan baseren.

Het gebruik van de z.g. paranormale of bovennatuurlijke eigenschappen is voor het "ik" een vorm van communicatie. Het is dus geen bevrediging van de behoefte tot harmonie. Het is eenvoudig de behoefte aan communicatie. Zal het "ik" in zijn communicatiebehoefte voldoening vinden door de eigen eenvoudige zintuiglijke werkzaamheden, dan moeten we er niet meer op rekenen, dat die oude dingen naar boven komen. Maar naarmate de mens meer geïsoleerd raakt, zal hij compenseren door zijn eigen gevoeligheid wèl te verhogen.

Een aardig voorbeeld hiervan is de blinde, die niet alleen scherper hoort, maar ook scherper voelt en die op een vreemde, voor iemand die kan zien haast onbegrijpelijke wijze niet alleen zegt: Er is iemand, maar ook zegt: Die en die is er. En dat zelfs kan zeggen, wanneer er eigenlijk helemaal geen kenbare tekenen zijn, waardoor die persoon van anderen kan worden onderscheiden. De oude sensitiviteiten, die wij in de primitieve jagers en grazers vonden, vinden we dan weer deels ontwikkeld terug.

Laten we dus nooit vergeten: de mens van heden is een complex geheel. Zijn leven - geestelijk maar ook stoffelijk - is het resultaat van een voortdurende groei, waarbij elke fase van het bestaan altijd ergens verankerd is.

De primitieve eigenschappen van eens zijn in het heden altijd aanwezig. Hun betekenis kan veranderen. Zij worden misschien overschaduwed door andere mogelijkheden, maar zij zijn er. Voor een mens, die denkt aan magie en aan occultisme, is het wel bijzonder belangrijk zich dit te herinneren. Want heb ik u niet gezegd, dat er eens een voortdurend contact met de geest mogelijk was via dit telepathisch met elkaar in verbinding staan van de kudde. Er was toen een contact met geestelijke meesters of groepsgeesten, die directe leiding konden geven aan de zeer primitieve, pas ontstane individuen in de materie. Die mogelijkheid is niet teloor gegaan. Ze bestaat nog steeds en in elke mens. Ze wordt echter alleen niet meer gebruikt.

Onze studie over de oorsprong van het leven is niet alleen maar een historisch overzicht. Zij is wel degelijk ook een zelfonderzoek en een zelferkenning.

--

ENGELLEN EN DUIVELLEN.

In de bijbel worden we maar heel vaag geconfronteerd met de strijd tussen de goede en de boze engelen. We horen wat van de namen van engelen, die - als we het later gaan nazoeken - kennelijk zijn ontleend aan de vroegere kabbala. We horen verder het een en ander over de val van Lucifer, die zoon des Lichts. Als je dat zo leest, denk je: ja, dat heeft in de hemel plaatsgevonden. Ik hoop, dat ik niemand beledig of teleurstel, als ik zeg: Neen, dat had eigenlijk niets te maken met de hemel of met het bovennatuurlijke. Die geschiedenis heeft zich op aarde afgespeeld. En als u nadenkt, zult u me misschien wel gelijk geven.

We weten immers hoe vele koningen van de oudheid langzaam maar zeker goden werden. We weten hoe via helden- en vooroudervereringingen hele pantheons zijn ontstaan. We kunnen bij de mensen uit de oudheid steeds weer zien, dat ze het verleden projecteren in een hemel of in een hel. Zelfs de wonderbaarlijke reizen, die worden gemaakt en die soms concrete beschrijvingen zijn van concrete reizen, worden al snel een tocht naar de onderwereld of een reis door het paradijs.

Waarom zou dat nu niet het geval zijn geweest t.a.v. die kwestie van engelen en duivelen? Want let wel, een strijd, een soort oorlog, zoals het eigenlijk wel een beetje wordt voorgesteld, is toch kennelijk niet iets voor de geest. Een Michael, zoals men dat de kinderen zo graag verteld, die met vaandel en zwaard optrekt of een Gabriël, die de bazuin steekt enz., dat zijn geen dingen voor de geest of voor een geestelijke wereld. Dat zijn zuiver materiële taferelen, ontleend aan materiële conflicten en een materiële oorlog.

Er zijn immers zoveel punten, waarvan we kunnen zeggen: Nu, dat is ergens een volksoverlevering. Denk nu maar eens aan de zondvloed. Die zondvloed vinden we overal. Hij speelt niet alleen een rol in het joodse geloof en daardoor ook in het christendom. Wel neen, op een andere manier wordt die zondvloed ook door zeer heidense negerstammen gekend, beleefd en verteld. Als we naar China gaan, dan zijn daar ook overleveringen over een zondvloed. En gaan we naar de Amerikaanse indianen, dan vinden we daar ook nog zondvloed-verhalen terug, al zijn er van die legenden helaas niet veel meer over die helemaal onvervalst zijn, o.a. bij de Dakota's. Het gaat dus over een natuurlijk gebeuren in het verleden. En als het in het verleden ligt, dan moeten we toch werkelijk wel gaan zoeken naar het begin van de menselijke historie.

Nu was er in de oudheid een keizerrijk, waarvan u de naam wel meer heeft gehoord: het keizerrijk Mu. Dit rijk bestond uit laten we zeggen wat aapachtige aardbewoners, die krachtens hun mentale vermogens de naam mens toch wel verdienden. Ze hadden een maatschappelijke samenleving. Het was in moderne termen gezegd: een imperium. Ze hadden koloniën; en door de wijze, waarop zij bepaalde landen cultiveerden, ontstonden er werkelijk nevenrijken.

We weten, dat dat b.v. de Grieken ook is overkomen. De Grieken hebben koloniën gehad, die hen op den duur gingen beoorloggen. Troye b.v. Het heeft ook werkelijk bestaan en is niet alleen maar een legende.

Toen het keizerrijk Mu in zijn laatste dagen begon te komen, ontstond er een oorlog. Een oorlog, die bedoeld was om het nieuwgevormde rijk Atlantis, nog in zijn beginperiode, te overmeesteren.

De Atlantiërs waren zeevaarders. De edelen, de beste mensen van Atlantis, waren veel lichter van huidskleur en van haar. Ze hadden over het algemeen ook grijze, blauwe of groene ogen; geen donkere ogen. Ze waren anders. Hun wijze van kleden verschilde eveneens van die, welke men in Mu had. In Mu kleedde men zich hoofdzakelijk met een gordel. Die gordels wer-

den ten dele gemaakt uit planten, ten dele uit dierenhuiden. De wapens, die men gebruikte, waren eigenaardig genoeg niet de trident, die we tegenwoordig aan de duivel zien toegeschreven, maar de speer, een soort bolas en werphouten, die wel wat doen denken aan die bekende haakachtige voorwerpen, die je van je weg kunt werpen en die je dan een klap op je achterhoofd geven.

De Atlantiërs daarentegen waren vissers. Ze hadden vissperen. Dat waren heel vaak korfsperen (eigenlijk een bundeltje houten spitsen) en daaruit werd een oorlogswapen ontwikkeld, dat een viertand of een drietand was. De trident, die we b.v. bij Poseidon terugvinden, is eigenlijk een Atlantisch wapen.

Ook de idee van de verering van goden. Als we denken aan Dagon, dan vinden we in die gestalte Atlantis terug: de Atlantiërs, die een zekere eer betoonden aan de toen eigenlijk nog tertiaire grote monsters van de wereldzeeën.

We hebben dus te maken met een blank ras en met een aapachtig ras. Het eerste ras is misschien nog niet zo volledig menselijk als u het zich voorstelt. Het zijn niet de fraaie nordische figuren, die in de Germaanse propaganda steeds voorkomen en in het ras zelf minder, maar ze zijn blond. Ze zijn wat langer, ze zijn loniger. En deze beginnen een oorlog.

De reden van die oorlog is heel eenvoudig: Mu wilde, omdat het zijn eigen macht begon te verliezen, de macht, de mogelijkheden en vooral ook de scheepvaartmogelijkheden - al waren dat maar heel eenvoudige vloten en uitleggers - voor zich opoisen. De Atlantiërs zeiden: Neen. En zo begon de oorlog. Het resultaat is geweest, dat de bewoners van Mu zijn weggevlucht, voor een deel naar het noorden. In het noorden zijn ze langs Afrika getrokken, door Arabië gekomen en ze zijn zelfs in India geweest. En wat vinden we daar nu? Daar vinden we de legende van de apenkoning Hanoeman. Het zit alles wel goed in elkaar.

Nu moet u bedenken, dat het werkelijke geloof, de geloofsverkondiging zoals die later plaatsvindt, geschiedt vanuit de Atlantiërs. Mu laat betrekkelijk weinig erfdeel na. Er blijft hier en daar in Afrika nog iets bestaan bij de primitieve stammen, maar veel is dat zeker niet. Wel blijft het Atlantische geloof bestaan. Als de Atlantiërs dus spreken over de val van het koninkrijk Mu, dan spreken ze natuurlijk niet over hun eigen opstandigheid tegen het rijk, dat hun ontstaan heeft mogelijk gemaakt, maar ze spreken over de val van de bozen, de kwaden. Op dezelfde manier, waarop men hier zegt, dat Willem van Oranje een groot vorst is geweest en een vechter voor vrijheid en daarbij vergeet, dat deze Oranje zijn eed van gehoorzaamheid en trouw aan de Spaanse vorst heeft gebroken, zodat hij een opstandeling was en een gebied, dat aan een ander behoorde, bevrijdde.

Waar het mij nu om gaat is dit: de geschiedenis van de boze, die wordt uitgedreven, is dus eenvoudig de vaderlandse geschiedenis, die de Atalanten vertelden.

Maar wie zijn degenen, die de geschiedenissen vertellen? Dat zijn de wijzen en de priesters. Want de registratie in Atlantis bestaat nog niet schriftelijk en de overlevering wordt dus hoofdzakelijk door een soort geheugenwonders gereproduceerd, te vergelijken met barden e.d. en dezen behoren tot de priesterlijke stam.

De geloofsverkondiging nu vindt ook plaats aan de slavenvolkeren. En onder deze volkeren leeft een wat donkerder ras, dat kennelijk verwant is aan de Kelten. Dit ras kunnen we trouwens terugvolgen langs de gehele Middellandse Zee, laten we dat niet vergeten. We kunnen bepaalde cultuuroverblijfselen langs de hele Middellandse Zeekust vinden, die bij wijze van spreken in Afrika aanwezig zijn, maar die ook voorkomen in Egypte, in Syrië en tot in de Kaukasus. Ze zijn terug te vinden, maar meestal van een iets latere datum, in Griekenland met een aftakking naar het

noorden in de richting Roemenië en Rusland. Ze zijn te vinden in Italië, vooral in het noorden, in het land van de Basken met de geloofsoverlevering en in Frankrijk. Men kan uitgaande van die overblijfselen de reis reconstrueren. Dat zijn dus de mensen, die in Atlantis vaderlandse geschiedenis en geloof hebben geleerd.

Er is veel voor te zeggen - ook aan de hand van het volksgeloof en de volkslegenden in al die landen - dat ze inderdaad heel veel hebben gesproken tot en geleerd aan de mensen. Is het dan een wonder, dat deze visie over een strijd tussen goed en kwaad eigenlijk overal wordt overgenomen en - naarmate het priesterschap machtiger wordt in de verschillende staten - deel gaat uitmaken van een staatsgodsdienst.

Vergeet niet, in het oude Egypte vinden we de tegenstelling: de lichtgod en de duistere god. Gaan we kijken in Syrië, in India (ofschoon daar iets later), dan vinden we overal de tegenstelling van de duistere en de lichtgod. De duistere en de lichtgod spelen dus ook een rol in Egypte. Ze spelen ongetwijfeld ook een rol in het land Midian (Kanaän). We mogen dus aannemen, dat de aartsvaders met deze leer reeds hebben kennis gemaakt. We mogen verder aannemen, dat Mozes, die een priesteropleiding heeft gehad, daarover ontzettend veel heeft gehoord. En verder kunnen we heel rustig aannemen, dat de vuurgod of lichtgod, die zelfs door de verschillende stammen werd aanbeden - overigens in verschillende vormen - voor hen in feite de representant was van de Atlantiërs.

De Atlantiërs worden de engelen: de uitdrukking van de goddelijke macht. De anderen moeten dan vanzelf duivels zijn. En daar begint dan het verhaal. Zo ziet u, dat historische gebeurtenissen langzaam maar zeker vormgeven aan de geschiedenis van het hiernamaals. Dat is allemaal zo erg niet, maar de tijd gaat verder.

In Europa waar het christendom steeds krachtiger wordt, wordt het mode om een neger te importeren, een moor. Die moren blijken, vooral in de tijd van de kalifaten, de meest venijnige tegenstanders te zijn van een christendom. Dat is natuurlijk duivels. Want als je tegen het christendom bent, is dat duivels; dus moet de duivel wel een negerachtig persoon zijn. Zo zien we langzaam maar zeker verschillende figuren samensmelten in de bekende duivelsvoorstelling. Hij heeft de bokspoten van Pan, draagt de hoorentjes van de saters. Maar men kan van hem zeggen, dat hij zo in ieder geval zichtbaar draagt, wat menig mens op aarde niet kan zeggen. Hij wordt een overleveringsfiguur. En dat eens heel vage aanduiden in de bijbel van die strijdvraag, wordt nu tot een concrete voorstelling van een hellewereld met duivels, demonen, die zo nooit hebben bestaan en nooit zullen bestaan, maar die zijn ontleend aan de vervaagde historie, die ergens als een legende is blijven hangen.

Maar we zijn er nog niet, want in het paradijs - dat moeten we ook even goed nagaan - komt de slang. Waarom een slang, zult u zeggen. Omdat de slang een magisch symbool was. Aan de slang werden magische eigenschappen toegeschreven; over de hele wereld overigens. Denk aan de Naga, die met zijn schaduw de Boeddha beschermt. Denk aan de slang, die Mozes in de woestijn neerzette. Als dat een duivelsymbool was, zou hij dat toch zeker niet hebben gedaan. Denk aan de slangensymbolen, die we ook terugvinden in Egypte, in Syrië, in Perzië. De slang is een verandering, een genezing oorspronkelijk. Hij is niet alleen de verlover. Hij is de magische macht.

Mozes kan die macht wel zelf uitoefenen, maar hij kan geen volk hebben, dat magie zoekt. Want als ze magie zoeken, dan zeggen ze: We zullen wel eens kijken wie de beste tovenaars is. En nu heeft hij dat stuntje wel uitgehaald in Egypte, maar hij voelt er helemaal niets voor om zelf daarmee te worden geconfronteerd. Dus maakt hij van dit symbool van de magie weer het symbool van de duivel in het paradijs.

Dan die kwestie van het vurige zwaard. Dat is ook een eigenaardige geschiedenis. Een engel met een vurig zwaard staat tussen het paradijs en de mens. Maar er zijn meer eigenaardige verschijnselen. We kunnen dan te rade gaan bij b.v. Ezechiël, die een perfecte beschrijving geeft in herderstermen van de landing van een ruimtevoertuig, de ontmoeting van een paar mensen in z.g. "jumping suits", zoals dat tegenwoordig heet, met iemand, die een helicopterplatform bedient. U kunt het zelf nalezen in de bijbel. Nu mogen dat visioenen worden genoemd, maar als er een redelijke uitleg mogelijk is, dan moeten we die toch eerst accepteren in plaats van de bovennatuurlijke.

Welaan, als er een vliegtuig landt - onverschillig wat voor een, of dat nu van de aarde komt of van ergens anders vandaan - bij primitieve mensen, die aan die mensen kennis brengt, dan zijn we er meteen achter hoe "de boom van kennis van goed en kwaad" eigenlijk werkt. Als je de dierlijke mens een zekere moraal geeft, een gedragsregel, je onderricht hem, dan wordt die mens anders. Maar als de mensen, die les hebben gegeven en die misschien een experiment hebben gedaan met een paar primitieven, opstijgen, dan is er een vuurstraal, er is kennis en begrip voor allerhande mogelijkheden, maar de heerlijke rust en het gezapig ronddobberen door de wereld, dat is afgelopen. De mens heeft het idee, dat hij meer moet worden, maar hij heeft niet meer iemand, die hem de middelen geeft om wat meer te worden. De aarde is als een onderontwikkeld gebied, dat steun heeft gekregen van iemand en die nu zegt: "Jongens, doe het nu verder zelf maar." Het resultaat is, dat alle regeerders roepen "Oi, oi, oi, hoe moeten we nu aan een auto komen. En waar moeten we alle legers vandaan halen! Waar halen we onze landbouwmachines vandaan! Nou moeten we zelf werken." Adam uit het paradijs. Neem me niet kwalijk, dat ik het zo zeg. Er moet eerst kennis zijn.

Kain ging naar een vreemd volk en hij werd de bewerker van metaal. Alleen dat reeds is erg belangrijk. Het bewerken van metaal; dat hij een soort smid wordt. De voorganger van Tubal-Cain. Dat is van belang. Dat oriënteert de zaak in de tijd. Dit is niet zo oud als het lijkt, want de bewerking van metalen was rond het Middellandse Zeegebied niet zo oud. Het eerste smelten en bewerken van koper komt voor ongeveer 2300 à 3000 v. Chr. 3000 v. Chr. is wel het uiterste. Dan hebben we eigenlijk te maken met metaalbewerking; daar vóór is het misschien bekend. Laten we dus zeggen: dit verhaal kan nooit ouder zijn dan 4000 v. Chr. Begrijpt u wat er aan de hand is? Hier zijn feitelijke mogelijkheden, feitelijke gebeurtenissen.

Laten we zeggen, dat iemand kennis van het vinden van ertsen heeft, het smelten en bewerken daarvan, dat hij heeft geleerd met vuur om te gaan, dat hij dus een vaste woonplaats nodig heeft en dat de rest van de stam voor zijn kudde voortdurend moet trekken. Dan is daar het conflict reeds. Het is een conflict, dat we in de hele wereldgeschiedenis terugvinden. Maar dat kun je natuurlijk niet vertellen aan een betrekkelijk primitief volk; en de joden, die de uittocht uit Egypte deden, waren in verhouding tot de Egyptenaren zelfs zeer primitief. Het waren zwervende stammen. Ter vergelijking: een woestijn-sheik en de een of andere vorst die in een stad woont, Bagdad b.v. Het is dus niet mogelijk de zaken te zeggen, zoals ze zijn, daarom worden er symbolen gebruikt voor het kwade en wordt er een duivel geschapen. Een duivel overigens, waarmee men in die oudheid lang zo veel niet heeft gedaan als in de christelijke era.

In de oudheid had men wel te maken met de schulden van het volk. Men had ook met bepaalde duivels te doen (Asmodeus b.v. was er een), die bepaalde zonden stimuleerden. Maar dat was eigenlijk niet een kwestie van de duivel, die zo slecht was. Neen, je moest je schuld terug-

sturen naar die duivel en dan was je ervan af. Het was helemaal niet een kwestie van: daarvoor moet ik in de hel braden. Dat had er niets mee te maken. Eerst als we dicht bij het christendom komen, krijgen we een wetmatige ethos, die het volk aan de hand van de godsdienst wordt opgelegd: een beperking van vrijheid, van denken, van leven. Daarvoor is er een argument nodig, dus hebben we een hel, duisternis en dreiging nodig.

Jezus spreekt niet zoveel over de duivel. Als hij het over hem heeft, dan heeft hij het in feite over iets van zichzelf. Per slot van rekening, denkt u nu werkelijk dat Jezus, als daar een grote duivel komt, zegt: Jô, achter mij, niet vóór mij. Zoiets van: je belemmert mij het uitzicht. Dat is kolder. Als het alleen gaat over het overwerpen der dingen, is het niet: Treed achter mij, Satan. Maar wel als het een deel van het eigen "ik" is met zijn begeerten en zijn gedachten. Jezus zegt: Dat past niet. En dan kan hij zeggen: Treed terug achter mijn ogen. Dan heeft het zin.

Wanneer Jezus tot de menigte spreekt, heeft hij het inderdaad over "de satan, die rondgaat als een briesende leeuw, zoekend wie hij kan verblinden". Maar zou hij daar eigenlijk niet aanknopen bij het volksgeloof? Hij kan moeilijk tegen die mensen zeggen: Er is geen duivel. Dan krijgt hij nog veel meer ellende dan hij al heeft. En al die zondaars, die christen worden, zijn maar al te blij dat er een briesende duivel is. Weet u, dan is iemand anders de schuld en bovendien hebben we iets, waarvoor we kunnen weglomen. Weglopen voor jezelf is veel moeilijker dan weglomen voor een demon.

En zo worden de demonen steeds groter en machtiger. Alles, wat niet past in een bepaald cultuurpatroon wordt duivel. Als er bij bepaalde primitieve stammen iemand sterft, dan wordt hij een duivel. Men moet dan het dorp verlaten, want zijn geest is als dode een hinderpaal, een duivel. Daar moet je bang voor zijn en daar moet je ook offers aan brengen.

Zo is het ook bij de christenen. Er zijn natuurgoden. Maar die passen niet in het christendom. Daar kunnen we niets mee doen. We kunnen ook niet zeggen dat ze er niet zijn, want iedereen is ervan overtuigd dat ze er wel zijn. Dus zeggen we, dat ze duivels, demonen zijn.

Als er dingen zijn die we goed vinden en die we dus in ons denken, in ons geloof moeten inpassen, dan grijpen we terug naar die oude historie en zeggen we dat het een engel is. Per slot van rekening, Tobias de jongere worstelde met een engel. Denkt u nu werkelijk, dat een engel naar beneden komt om een robbertje te worstelen met de een of andere jonge jood? Als hij helpen wil, kan hij het ook wel anders doen. En het idee, dat het dan een beproeving is, ja, dat maakt God zo oermenselijk en de engelen tot van die toffe jongens van de lijfwacht. Daar geloof ik niet in. Maar het is een vreemdeling; en daarna gebeurt er iets. Hij geeft een raad, die op zichzelf misschien normaal is, maar die onbegrijpelijk is. Dat moet met onze God in verband staan. Het kan God Zelf niet zijn, het is dus een engel.

Denk eens aan Sarah. Dat goede mens wordt opeens vruchtbaar, nadat er drie vreemdelingen zijn geweest. En ja, als je nu graag een zoon wilt hebben aan de ene kant en aan de andere kant je vrouw niet graag van ontrouw beschuldigt, is het dan eigenlijk niet een logische verklaring om te zeggen: Dat waren gezonden van God? Ik heb er altijd om gebeden, nu heb ik het. Het is natuurlijk niet prettig, als je het zo zegt. Het neemt veel van het hoge weg. Maar laten we a.u.b. begrijpen:

Een engel is datgene, wat we graag willen, menselijk of anderszins; desnoods ook een heidense god, die we kunnen gebruiken en die we moeten inpassen in ons systeem van denken. Dan noemen we die een engel, een grote macht. En als diezelfde figuur met dezelfde waarde niet past in ons geloof, dan is hij een demon, een duivel. En dat hebben we allemaal

te danken aan het feit, dat er in een ver verleden een oorlog werd gevoerd tussen het bijna stervende keizerrijk Mu en de overmoedige jonge Atlantiërs. Daar is het verhaal begonnen.

Er zijn geesten, die duister zijn, dat is waar. Maar ze zijn niet de demonen en duivels, die de mens meent te kennen. Er zijn geesten, die licht zijn. Maar zij zijn niet de engelen, de uitvoerders van een goddelijk bevel zonder meer, zoals die worden voorgesteld. Het zijn zeker niet de zoetelijk zingende, palmtak-wuivende strijders, die zo vaak worden voorgesteld als degenen, die ingrijpen, wanneer de mens zou falen.

Neen, vrienden, engelen en duivelen, zoals de mens die kent en beschouwt, zijn historie, die tot legende werd en langzaam maar zeker tot een verontschuldiging voor eigen wijze van leven en een middel tot aanpassing van de werkelijkheid aan een geloof, dat daarin niet helemaal zonder meer kon passen.

-:-

DE SFINX.

Het aangezicht van een mens, het lichaam van een dier en daarachter een geheim, dat niemand schijnt te kennen. De mens, die zichzelf terugvindt in een dier; en het dier, waaruit de mens spreekt. De verbondenheid van alle geest. De openbaring van de absolute eenheid van alle dingen. Het grote geheim, waarin het ritme der natuur wordt uitgedrukt binnen de vormen.

Zo staan ze daar in steen gehouwen, in phalanxen gerangschikt. Het leeuwenlichaam met de menselijke gelaten. Gevleugeld soms als beschermers van de paden der mensen, als grenspalen ook tussen het pad dat leidt van tempel tot tempel, van graf tot tempel en tot de gewone menselijke wereld.

De mens is dier en geest. Hij is besef en instinct. Hij is harmonie met de natuur en mentale vervreemding van de natuurlijke werkelijkheden. Hij is de Sfinx. Hij is de vreemde geest, die als wachter staat. Hij, die - afgebeeld op de muren der steden - de poorten beveiligd tegen de vijand. Hij is de moed van de mens - en zijn swaasheid.

De Sfinx is het beeld van het leven. Niet een geheim, dat niet is te doorgronden, maar een uitdrukking voor dat schijnbare geheim, dat zich mens noemt en dat zichzelf steeds weigert te erkennen. Een uitdrukking misschien ook voor de oneindigheid, waarin het werkelijk "ik" bestaat in contrast tot de vorm-beperkte tijd; want de Sfinx draagt soms vleugels. Zo draagt de mens vleugels, waardoor hij het geheel van zijn besef kan verheffen boven de beperkingen van zijn menselijk bestaan; waardoor hij kan intreden in andere vreemde sferen en werelden; waardoor hij kan begrijpen wat de zin is van het leven, want dit is het geheim van de Sfinx:

Gij leeft in een voortdurende wisseling van tijden. Gij leeft in een voortdurende wisseling van begrip en toch zijt gij uzelf. En uit de vele dierlijke, de door anderen beheerste vormen en mogelijkheden breekt langzaam uw eigen gelaat door. Het gelaat van een eeuwig wezen, dat leert terug te gaan tot zijn Bron en - zich beseffend in de Bron - de baan te volgen, die voert tot het begin van alle tijden.

:--: